

100 llums d'ús

Activitats de l'Agrupació 4

Notes històriques 16

Esport..... 24

Activitats geperudes..... 5

Creació..... 19

Llum de Viatges..... 26

Informació local..... 6

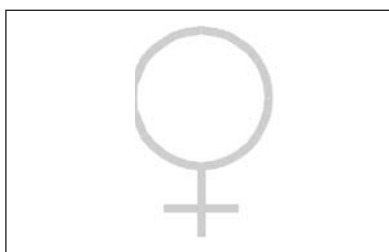
Els lectors opinen 21

Llum Jove..... 27

Tribuna Pública 12

En Femení 22

100 Llums d'Oli..... 30

Còmic Can Miraprim 15

Festes passades... 35

Llum d'Oli

Octubre de 2004 - Nº 100

Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer Almoina, 67-1r.
Tel/Fax 971 64 71 86

Consell de Redacció:

Gaspar Barceló i Barceló
Margalida Barceló Taberner
Antoni Gornals i Mesquida
Joana Maria Julià i Mora
Catalina Oliver i Riera
Maria Sampol Ballester

Col·laboradors/es:

Grup d'Acció Social Parroquial
Germanes Barceló-Crespí
Maria Barceló i Crespí
Maria Antònia Bauçà Portell
Agustina Ferrer Ferrà
Caterina Gornals Miralles
Catalina Lladó Matas
Joana Mora Cerdà
Laura Nicolau Viedma
Tòfol Noguera
Rafel Picornell Serra
Catalina Puigrós Gornals
Gabriel Roig Bauçà
Joan Sorell Adrover
Aina Sorell Rueda
Bernat Vidal Arbona
Margalida Vidal Barceló

Portada

100 Llums d'Oli

Dibuix: Miquel Morlà Vicenç

Tècnica mixta: aquarel·la i tinta xinesa

Original feta expressament

per celebrar el número 100

Fotografies

Maria Barceló
Llum d'Oli
Fotos Vidal

Imprimeix

Gràfiques LLOPIS, S.A.
Tel. 971 58 04 89
e-mail: grafilopis@teleline.es

*Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors.*

Adreça electrònica: llumdoli@terra.es
llumdoli@eresmas.com

Amb el
suport de

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

EDITORIAL

100 Llums d'Oli!

Des de fa més de vint-i-cinc anys, encara que amb freqüència irregular, ha sortit al carrer la revista *Llum d'Oli*. Avui són molts els porrerencs i porrerencs que esperen amb ganes l'aparició de cada número perquè són coneixedors que a les seves pàgines trobaran informació, comentaris, notícies i altres dades, sobretot d'interès local, que contribueixen a una millor coneixença de la realitat més immediata que és Porreres.

No hi ha dubte que un dels caires més remarcables de *Llum d'Oli* ha estat fer llum en el batec diari de la vila i en el procés de normalització lingüística.

La revista *Llum d'Oli*, ara, ha arribat al número 100. De moment, és l'única publicació periòdica porrerenca, excepte *Semilla*, que ha assolit aquest número.

Des de la seva tímida a finals del 1978 (cal recordar que sorgí com una simple felicitació nadalenca de l'Agrupació Cultural), la revista es convertí en portaveu de l'entitat, s'anà consolidant i per al poble és un referent a tenir en compte, a més de ser una de les publicacions més destacades en el conjunt de la premsa forana de Mallorca.

El *Llum d'Oli* va néixer en un moment històric important de pas de la dictadura a la democràcia i malgrat tots els canvis que hi ha hagut a la societat que ens envolta i de la qual en formam part, encara fa falta que el seu ble es mantengui encès per a la recuperació completa de la nostra identitat.

S'ha d'agrair l'esforç i dedicació de totes les persones que, d'una manera o altra, han aportat el seu gra d'arena perquè hagin aparegut cada un dels cent números. Idealisme, inquietud i il·lusió per la nostra llengua i la nostra cultura han estat els mòbils impulsors que han fet possible la presència de la revista. Tots i totes, segur, que n'estam orgullosos i la nostra voluntat és que puguin publicar-se altres cent números i tots els cents que convenguin.

Edició patrocinada per

**L'AJUNTAMENT
DE PORRERES**

CLOENDA CICLE DE LLIÇONS

Dia 19 de juny es va celebrar a la Claustra de Montis-ion la Cloenda del XII Cicle de Lliçons amb l'assistència dels protagonistes.

Després d'un bon sopar a la fresca i acompanyats de la música de fons del grup *Deep South* format per felanitxers, santanyiners i el porrerenc Felip Sánchez es va lliurar als conferenciants l'emblemàtic *Llum d'Oli* fet per l'artista Biel Cortès.

La vetllada acabà amb la intervenció de Joana Mora, presidenta de l'entitat, que es va dirigir a tots els presents expressant la seva satisfacció al front de l'enti-

tat i anunciant que abans de Nadal hi haurà eleccions. La presidenta animà la gent a presentar-se... *és important i necessari el relleu generacional i seria*

una pena que l'Agrupació Cultural, una de les entitats més antigues i emblemàtiques de Porreres, desapareixés. La festa continuà fins a mitja nit.

FESTES DE SANT ROC

Dins la programació de les Festes de Sant Roc l'Agrupació organitzà un acte titulat *Nit de records: música i sales de festa a la Mallorca dels anys seixanta i setanta.*

Aquest acte va tenir lloc el dia de Sant Roc al carrer Hospital i va consistir en una introducció sobre el tema a càrrec de Margalida Pujals, investigadora de la temàtica tractada i l'actuació del grup mallorquí més emblemàtic de l'època, *Els Javaloyas*.

PROPERES ACTIVITATS

DIA 27 DE NOVEMBRE DE 2004
ASSEMBLEA GENERAL EXTRAORDINÀRIA PER ELEGIR TOTS
ELS CÀRRECS DE LA JUNTA DIRECTIVA

Poden concórrer a les eleccions les persones associades amb un any o més d'antiguitat mitjançant la presentació de la seva candidatura per escrit, de forma individual o bé amb altres associats. Tota la documentació serà lliurada al secretari de la Junta Directiva Tomeu Garí cinc dies hàbils abans de dia 27 de novembre.

Per a més informació podeu posar-vos en contacte amb Tomeu Garí, secretari de l'entitat.

ACTIVITATS GEPERUDES

L'ESTIU DEL GEP

Com cada any, per la lluna plena de juliol, la nit del 31, anàrem a veure sortir el sol al puig Tomir. Enguany la novetat va ser que d'una quinzena de persones, només hi havia quatre homes.

Dia 5 de setembre es va fer la XXX travessia del torrent de Pareis. Érem una cinquantena d'excursionistes.

Puig Tomir

Davallada del Puig Tomir

PROPERES ACTIVITATS

Dia 24 d'octubre hi haurà excursió, perquè dia 31 és Sa Fira. Les altres seran, com sempre, el darrer diumenge de cada mes.

Travessia del torrent de Pareis

VISITA D'ESTUDIANTS DE CATALÀ D'ARREU DEL MÓN

El passat mes d'agost tenguérem una visita internacional a Porreres, que tal vegada va passar més desapercibuda del que es mereix. Una vintena de joves i al·lotes d'arreu del món que parlaven entre ells i amb nosaltres el català, aquesta llengua de Mallorca parlada per més de 8 milions de persones, que encara no està reconeguda a Europa. Hi havia estudiants de Mèxic, d'Estats Units, de Rússia, de Txèquia, de Polònia, d'Itàlia, de Grècia, d'Anglaterra i també d'Espanya, concretament un jove de Salamanca i una al·lota de Madrid.

Aquests estudiants universitaris de català d'arreu del món fan des de fa uns anys un Campus d'estiu a Artà i a través de Joan Melià i Garí es va demanar a l'Ajuntament de Porreres la seva col·laboració

amb una visita al poble. Des de la regidoria de cultura es va organitzar la visita i el dinar i, a més, es va convidar tots els

filòlegs o estudiants de filologia porrerencs perquè poguessin compartir aquesta jornada tan interessant.

NOTICIARI

El passat mes de juny moria a Ciutat, víctima d'un atac de cor, Antoni Obrador i Siquier, al qual molts coneixien com *La Veu*. Va ser un home dedicat per complet al món de la música i destacà, sobretot als anys setanta i vuitanta, com a cantant. A Ciutat, era un home certament conegut.

En Toni descendia de Porreres. Era de pare porrerenc i de mare bujarrona. El pare era n'Andreu *Mola*, fill de mestre Antoni *Mola* i de madò Maria *Vadora*, que vivien al carrer Major. N'Andreu, així com el seu germà Pau i altres familiars, anaren a viure a la ciutat i es desvincularen de la vila de Porreres.

Mestre Antoni, padrí del cantant, feia de serrador a la serradora de can *Perdiu*, al carrer d'en Cerdà. N'Andreu, el seu pare, feia de ferrer a can *Frarí*. En Pau, el conco, acabà de militar d'aviació, destacat al puig Major.

Els germans del cantant eren en Pere, que es dedica al món dels ordinadors (Computer Palma) i na Maria dels Àngels, casada amb l'exbatle de Ciutat Ramon Aguiló.

N'Antoni, el cantant, estigué casat dues vegades, la darrera amb la periodista d'*Última Hora*, Eugènia Planas Rosselló.

Sempre estigueren més lligats al poble de la mare, Búger.

ESTANC CA NA JAUME

Tabac - articles de regal
papereria - llibres
i tota classe de revistes
i diaris

Carrer Sant Roc, núm. 2
PORRERES

ORDENACIÓ DE DIACA D'EN JOSEP RAMON

Dia 17 de juliol va ser ordenat diaca a la parròquia de Sant Pere i Sant Pau d'Algaida, en Josep Ramon Ortega Fons, el qual durant més de dos anys ha compartit la seva formació entre el Seminari i les parròquies de Porreres i Algaida, i ha dedicat el seu temps a servir i ajudar la comunitat de la nostra vila.

Aquesta tasca és precisament la que com a nou diaca continuarà fent en Josep Ramon, a més de poder exercir altres funcions al servei de la nostra comunitat cristiana, com és l'assistència en la cele-

bració dels divins misteris, sobretot de l'Eucaristia, de distribuir-la, assistir als matrimonis i beneir-los, proclamar l'Evangeli i predicar, presidir els funerals i consagrar-se als diversos servicis de la caritat.

Aquestes funcions que el Catecisme de l'Església Catòlica atorga als diaques serviran, a la vegada, a en Josep Ramon com a preparació per a la seva futura ordenació sacerdotal.

Enhorabona Josep i gràcies per la teva dedicació a la nostra comunitat.

PLUVIOMETRIA

Germanes Barceló-Crespí

JUNY 2004

Dia 12.....	02,70	litres/m ²
Dia 14.....	03,30	litres/m ²
Dia 15.....	04,30	litres/m ²
Dia 16.....	02,40	litres/m ²
Total	12,70	litres m²

JULIOL 2004

Dia 11.....	01,00	litres/m ²
Dia 12.....	06,69	litres/m ²
Dia 27.....	02,10	litres/m ²
Dia 29.....	00,20	litres/m ²
Total	10,20	litres m²

AGOST 2004

Dia 04.....	10,90	litres/m ²
Total	10,90	litres m²

La Fonda Cafè

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

UNA DE GROSSA : UN PORRERENC A LES NOCES REIALS

El passat 24 de maig de 2004, un veí nostre de Porreres, Damià Mora Vaquer, va ser convidat a l'enllaç de SSAARR Felip i Letizia.

La invitació va sorgir a partir d'un sorteig que es va fer a nivell autonòmic per elegir un ciutadà representat a l'enllaç. Després de rebre la invitació, va confirmar la

seva assistència i li varen reservar l'habitació a l'hotel Ritz de Madrid.

El seu pas no va passar desapercbut perquè el passat dimarts dia 15 de juny, els prínceps, aprofitant la visita que feren al príncep Kiril de Bulgària i la seva esposa Rosario Nadal, el visitaren a la ferreteria i ell els va obsequiar amb una panera d'albercocs primerencs.

A la foto podem veure en Damià que manté una conversa engrescada amb l'arquebisbe Rouco de Varela i la princesa Ira de Fürstenberg.

Enhorabona Damià!

Fonts: pendents de confirmació.

IG FUSTERIA

LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)

Taller: Ctra. Porreres - Montuiri, Parcela 250

Telef. i Fax 971 16 84 66

Bar Pub

ES FAROLET

L'Almoïna, 58 - PORRERES

PAPERERIA ALMOINA

Llibreria - Fotocòpies - Objectes de regal

C/. Almoïna, 10 • Tel. 971 16 80 19

SABEU QUE...

... va ser l'octubre de 1995, ara fa nou anys rodons, quan es va publicar l'especial número 50 d'aquesta revista?

... del 50 al 100, són nou anys d'èxits continus d'en **Joan Llaneras** que les nostres pàgines han anat recollint amb molt d'orgull i satisfacció?

... en el número especial 50 es comentava que en Joan Llaneras es preparava aleshores per participar a les proves de ciclisme en pista pels Jocs Olímpics d'Atlanta 96? ... a la vegada també corria per carretera i formava part de l'equip ciclista professional ONCE?

... en Joan Llaneras és l'únic esportista mallorquí que ha guanyat una medalla en els Jocs Olímpics que s'han celebrat a Atenes aquest estiu? **ENHORABONA JOAN!**

... i que en Joan Llaneras es disputarà, dia 29 d'octubre, una de les cinc places reservades per a atletes a l'assemblea del Comitè Olímpic Espanyol (COE), juntament amb 14 esportistes més que participaren en els Jocs Olímpics de Sidney 2000 i d'Atenes 2004.

... hi ha altres porrerenc i porrerencs que van camí de l'èxit? Enhorabona Eva! I endavant Ricard, Pep Toni I Toni per la vostra feina!

... davant l'escorxador han enrajolat, però les rondes segueixen plenes de bonys i clots? Deuen rebre comissió de les fàbriques de pneumàtics?

... continua la massiva construcció de pisos a Porreres? I que no n'hi ha cap ni un de protecció oficial?

... els motoristes de Porreres continuen sense casc i sense multes? I si perden el cap, per no dir una altra cosa, el problema serà seu? I que qualcú no hauria de tenir la consciència tranquil·la?

... per què el volei-plaça no es va fer a Plaça? S'haurà de canviar el nom o ara totes les places són iguals? De Plaça de la vila, només n'hi ha una!

... l'oferta esportiva pels joves de Porreres es limita a un o dos esports federats? I que és molt difícil practicar un esport de manera més *light*?

... en canvi, donam l'enhora bona per l'oferta de gimnàstica per al·lotes i dones que es fa des de fa dos cursos? No vos penseu que tot ho veim negre! Era ben hora!

... els adolescents de Porreres segueixen sense saber on fermar s'ase? I que de vegades el fermen allà on no hi plou per manca de locals adequats i d'oferta per la seva edat? Per ventura si votassin ...

... en canvi si estau dins la franja d'edat dels 18 al 35 vos faran més cas? I això que aquests ja estan surats!

... i que si sou de la tercera edat vos faran visites personalitzades per convidar-vos a menjar gelat o coca o xocolata o ensaimada o paella o ? A canvi de ...? Què sou de malpensats!

... en el número 50 del *Llum d'Oli* el president del Govern de les Illes Balears era Cristòfol Soler, del PP, que ens felicità per l'aniversari ?

... i sabeu què que fou retirat del càrrec pel president actual, Jaume Matas, també del PP, que no ens ha felicitat? A nosaltres, com comprendreu, ens agradava més l'altre.

... en el número 50 també la presidenta del Consell ja era Maria Antònia Munar, que també ens va felicitat? Serà ver que la jubilem de princesa de Mallorca, si és que la veim jubilada.

... aquesta vegada aquesta senyora prejubilada tampoc no ens ha felicitat? Deu ser la consigna que li ha donat el seu amic i soci Matas. Què hi farem si no li agradam! Això sí, nosaltres trobam que abans era més simpàtica.

... també en aquell número 50 el batle de Porreres en aquell temps era en Pep de Son Amat, del PP, i ens va felicitat i ens desitjava que arribàssim al número 100? I això que nosaltres érem com un mac dins la sabata, perquè a busca dins un ull encara no hi arribam.

... ens ha agradat repassar el número 50 i recordar el seu gest que l'honora? Quina diferència! Des d'aquí tenim un record per ell perquè hem complit el seu desig.

... arribam al número 100 amb poques felicitacions institucionals però amb moltes ganes de continuar? Molts d'anys a tots els lectors!

... tot l'equip de redacció vos desitja una bona fira sense constipats? Arrecerau-vos si venen mal dades!

BOTIGUETA SOLIDÀRIA

Grup d'Acció Social Parroquial

La gent del poble, des de fa molts d'anys, lliura a la parròquia qualsevol tipus de material que encara està en bon ús i que no utilitza, perquè altra gent se'n pugui servir. Fa poc més d'un any el Grup d'Acció Social va proposar a la resta del Consell Parroquial la possibilitat d'obrir una Botiga per posar a la venda tot aquest material. El dia de la Fira del 2003 obriren les portes i avui, després d'un any de rodatge i d'acabar de perfilar aquest projecte, volem donar a conèixer la seva filosofia als lectors d'aquesta revista i a la mateixa vegada demanar-vos la vostra opinió i col·laboració al respecte, per poder-lo consolidar.

El local, propietat de la parròquia, està ubicat a una sala d'un pis de la parròquia, del carrer de la Rectoria núm. 3. En aquesta sala hi ha exposat tot el material que es treu a la venda.

A la botigueta s'hi poden trobar productes:

- de segona mà.
- destallats, antiquats, de liquidació... nous de trinca.
- reciclats, renovats o restaurats.
- de nova elaboració.

Com poden ser: roba, calçat, complements, mobles, accessoris, estris de la llar, llibres, material escolar, joguines, capçanes, àlbums de fotos, quaderns... regalats per particulars, per empreses, comerços o dels tallers de deixalles-càritas diocesana que elaboren de bell nou amb productes que s'obtenen de la recollida selectiva de materials reciclables.

Un grup de persones formen el voluntariat que està compost per tota aque-

lla gent que de forma voluntària i altruista, sense ànim de lucre, vulgui ajudar a sostenir la botigueta solidària i que vulgui assumir la filosofia i els objectius del projecte.

La filosofia del projecte es base en:

El reciclatge

Es tracta de reutilitzar qualsevol tipus de material que **estigui en bon ús**, a fi de col·laborar amb el medi ambient, evitar l'augment de residus innecessaris, un dels grans problemes de la nostra illa, estimulants comportaments més ecològics de nins i adults.

Quan reciclam s'evita engrossir els munts de fems i que la capa d'ozó no es deteriori més, contribuïm a eliminar partícules nocives que produeixen la pluja àcida, que es pot generar quan es destrueix o es fabrica de bell nou aquests materials.

La reinserció

Homes i dones que per diverses circumstàncies, en aquests moments, no poden tenir un treball "normalitzat", guanyen un jornal i adquireixen una preparació en els tallers de càritas i de deixalles i que alguns dels seus productes es venen a la nostra botigueta.

I si la dinàmica de la botigueta ho permet, també es podrà donar feina a persones que vivin a Porreres, a fi de fer de pont entre el món de l'exclusió i el món del treball normalitzat.

La dignificació de la recepció d'ajudes

Els preus dels productes que es venen a la botigueta són mínims. Abans aquests materials es regalaven, el fet de taxar-los és perquè la clientela, que la majoria rebien els materials de franc, puguin triar el que necessiten i que els agrada, també tenir la satisfacció d'orgull de poder expressar que aquell producte ho ha pogut comprar. *L'orgull és una qualitat humana que en dosis molt elevades pot ser perillosa, però amb dosis moderades ajuda a ser capaç de lluitar pel seu propi benestar, o sia, per anar endavant, esforçar-se, contribuir, respectar i ser respectat...* I en aquest cas, el ser capaç de poder comprar, augmenta també l'autoestima.

L'acolliment

El grup de voluntaris i voluntàries han de fer un esforç per acollir a totes les persones que fan el procés de reinserció i als usuaris de la botigueta, uns prenen consciència d'aquestes necessi-

tats, fan feina i lluiten per un món més homogeni, altres se senten ajudats i acollits per una societat que els entén i els vol conèixer. Mentre la societat acollida ajuda a que es pugui mantenir tot l'engranatge del reciclatge i la reinserció. Fent-se, així, un acolliment mutu.

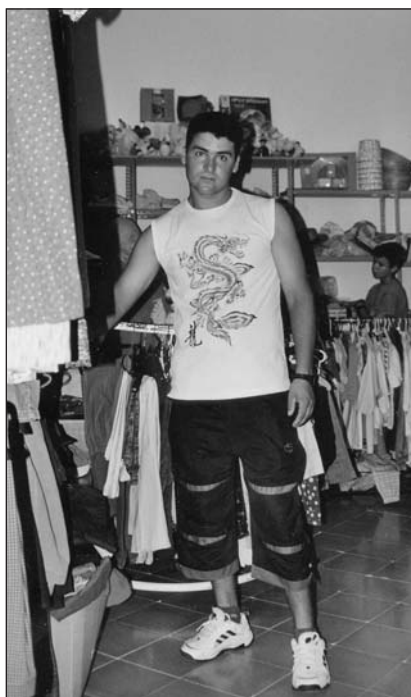
Un lloc de trobada i coneixement mutu

Conèixer és estimar.

Conèixer és valorar.

Conèixer és respectar.

Aquesta botigueta és un dels llocs on la societat nouvinguda i la població autòctona es troba i es relaciona. A la vila hi ha molts de llocs de trobada, però pocs de relació, així que s'ha de pretendre aconseguir un coneixement

mutu i intentar a poc a poc que uns i altres se sentin convidats a la participació, a fi d'aconseguir el coneixement de les diferents cultures que conviuen en el poble per estimar-nos, valorar-nos i respectar-nos mútuament.

A partir d'aquests petits encontres i converses es podria arribar a organitzar activitats conjuntes, dins i fora del marc de la botigueta.

El manteniment del patrimoni

Es poden destinar una part dels ingressos a la restauració del patrimoni de la parròquia, sempre i quan les reformes, que es facin, serveixin per acollir a persones que pateixin qualsevol tipus de problemàtica social o física.

CRIDA DE VOLUNTARIAT:

Totes les persones que es vulguin sumar al grup de voluntariat de la parròquia es poden posar en contacte amb qualsevol membre del Consell Parroquial o deixar una nota dins un sobre amb el nom, adreça i número de telèfon al local de la *Botigueta Solidària*.

Les tasques són moltes i diverses i sempre n'hi haurà alguna que podrem desenvolupar. Tothom és necessari.

Algunes de les tasques són:

Botigueta:

- Venda.
- Cosir.
- Planxar.
- Seleccionar.
- Feines d'informàtica (torns, llistats, cartells...)
- ...

Parròquia i Monti-sion:

- Neteja
- Jardineria
- Restauració
- Ornamentació
- ...

Gent Gran:

- Acompanyament
- Visites
- Organització de festes i activitats
- ...

NOTES DE CONDOL

Aquests mesos de setembre i octubre ens han deixat, en Mateu Blai Grimalt Rigo i en Jaume Martorell i Cerdà, socis de l'entitat.

Des d'aquestes planes la junta directiva de l'Agrupació vol expressar el més sincer condol a la seves famílies respectives en aquests moments de dol.

EL DEBAT POLÍTIC A PORRERES

Continuam amb aquesta secció que vol proporcionar un espai de debat perquè els partits polítics que es presenten a les eleccions a Porreres puguin aportar els seus punts de vista sobre aspectes de política municipal. La redacció de la revista trameta les preguntes a tots els partits i es publiquen aquelles que han arribat abans de tancar l'edició. Se'ls demana que les respostes no tinguin més de vint línies. També hi ha un espai de contrast amb els ciutadans, triats a l'atzar, perquè expressin la seva opinió.

Què és el Llum d'Oli per a Porreres?

 Llum d'oli és per al poble:
 Innovació
 Normalització lingüística
 Normalització democràtica
 Llibertat d'expressió
 Donar a conèixer inquietuds del poble
 Renovació constant d'idees
 Durant la transició va donar llum democràtica
 Font d'inspiració per a molts de porrerencs
 Nacionalisme

 Com a representants del Partit Popular, hem de dir que tot el temps que vàrem estar a l'Ajuntament o al Govern de les Illes Balears ens donaven garrot, els editorials de la revista sempre ens anaven en contra. En canvi, quan hi va haver el Pacte de Progrés al Govern de les Illes i amb UM a l'Ajuntament al *Llum d'Oli* tot era una bassa d'oli. Per a nosaltres és una via o un mitjà d'expressió de l'esquerra i ens agradaria que no fos tan partidista i que fos més plural.

Una revista com el *Llum d'Oli*, que surt cada dos mesos, difícilment arriba a 100 números, o aguanta vint-i-sis anys si no es donen dues condicions: primera, comptar amb un equip de persones preparades i generoses amb el poble en què viuen, capaces de dedicar-hi molt del seu temps lliure; segona, tenir una bona acollida entre la població a què va destinada, cosa que es demostra amb l'elevat nombre de lectors que té i amb el suport publicitari que li donen empreses vinculades amb el poble. I, per sort, aquestes dues coses, Porreres les ha tenguades.

Una de les principals virtuts que té *Llum d'Oli*, com la gran majoria de les revistes que formen l'associació Premisa Forana, és que, en una societat en què les informacions i les manifestacions culturals de l'altre cap de món arriben ràpidament però que, en contrapartida, són silenciades les que són més pròximes, ha aconseguit donar relleu a les coses més immediates, que més directament ens afecten, les que més conformen la nostra realitat quotidiana. I amb això ha ajudat molts de porrerencs, de naixement i d'adopció, a conèixer-nos millor i a

conèixer millor el nostre poble i la seva història, a valorar com toca aquests aspectes i, en conseqüència, a estimar-los i a defensar-los. Igualment, *Llum d'Oli* ha estat el pont que ha permès a molts de porrerencs retrobar la possibilitat de llegir i escriure en la nostra llengua.

Si no hi hagués hagut el *Llum d'Oli*, a Porreres, encara avui, faria més fosca. Per tant, a part d'animar les persones que més directament el fan possible, també volem animar tothom a donar-li suport, a contribuir que el *Llum d'Oli* pugui continuar encès i fent enfora les tenebres, de moment, 100 números més.

El *Llum d'Oli* és i ha estat un referent cultural important per al poble de Porreres, sobretot amb la tasca de defensa de la nostra llengua, contribuint a la normalització lingüística, tant necessària per no perdre la nostra pròpia identitat com a poble. També volem destacar aquesta nova etapa on es dona la possibilitat als diferents partits polítics d'expressar els punts de vista diferents per a qüestions concretes que afecten el dia a dia dels porrerencs.

	per amunt	per avall
	Programació de les festes de Sant Roc, amb la participació de totes les entitats i voluntaris.	Retard del Polígon Industrial.
	Les obres de l'Institut de secundària, que van al ritme que toca. La propera inauguració del camp de gespa artificial a ses Forques.	La circulació, com sempre, i la sanitat.
	Que es continuï amb la política encetada per la conselleria de comerç i de indústria, de la legislatura anterior, de promoció del comerç a la vila.	La segona fase de l'enunciada reforma circulatòria. Circular dins la vila, a peu o amb vehicle, és una vertadera prova d'obstacles. motiu es fa? Hi hauria altres projectes millors? Hi ha coses més necessàries a on destinar els doblers? Perquè no es va informar la gent i els comerços abans? Donarà bon resultat o el més important és gastar doblers? Hi ha coordinació amb l'Ajuntament i el Consell? Etc. etc.
	En aquest cas no volem fer una referència política, si no només donar l'enhorabona a en Joan Llaneres i a la seva família, per la gesta que significa tornar a aconseguir una altra medalla olímpica.	Tornam a insistir en la celeritat en què es fa fer la pavimentació de la zona de l'escorxador per part del Consell i la deixadesa que hi ha en la rotonda del Cementeri, molt més necessària per als vehicles i els vianants: és que l'Ajuntament no es ningú per demanar el més necessari pel poble? O es fan les obres que interessa al Consell?

”la Caixa”

Germans Leiva

Pare Bartomeu Pou, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 75 10 28 - Fax: 971 75 05 67

Antonio Marqués, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 76 34 92 - Fax: 971 75 19 63
www.viajespegaso.com

ELS CIUTADANS OPINEN

Què és el Llum d'Oli per a Porreres?

MATEU PUIGRÒS GORNALS

Estudiant (5è d'Educació primària)

El *Llum d'Oli* per a mi és una revista per a totes les edats, que informa del que ha passat i del que passarà a Porreres. No la mir gaire, però sempre que la veig damunt la camilla l'hi peg una ullada. És entretinguda i sempre hi ha coses diferents. Pens que hauria de sortir cada mes!

La revista és una eina positiva per al poble, perquè el que queda publicat forma part de la nostra vida quotidiana, que serà en un futur d'interès històric.

APOL·LÒNIA PORTELL PERELLÓ

No el llegesc gaire, però sempre que sé que hi ha alguna cosa que m'interessa el compr. Pens que és molt important que hi hagi una revista local dins un poble, ja que incita la gent a participar-hi, a interessar-se pel que passa a la vila. A

més, ajuda que la gent conegui el que passa i el que passarà. Crec que és una gran fita que hagi arribat al número cent!

CATALINA TOMÀS Botiguera

És una revista que llegesc esporàdicament. El que més m'interessa són les coses puntuals dels temes locals de la nostra societat. La revista és una eina positiva per al poble, perquè el que queda publicat forma part de la nostra vida quotidiana, que serà en un futur d'interès històric.

MAGDALENA COLL JULIÀ
Mestressa de casa

Trob que és molt interessant per al poble, a mi m'agrada molt fullejar-lo. És interessant també perquè així sabem notícies de Porreres, activitats de les entitats, etc. La secció que més m'agrada és la

de la fotografia de la contraportada perquè ens fa recordar un temps passat. Enhorabona i m'agradaria que el *Llum d'Oli* complís molts anys més.

SÍLVIA GUERRERO
Esteticista

La meva impressió és molt bona i sempre m'agrada llegir-la. És una revista que respecta i dona a conèixer tots els temes del nostre poble i està oberta a totes les persones que hi vulguin donar la seva opinió, informa d'una manera diferent. Pots llegir temes que fan referència a la política, entrevistes, queixes, informació d'actes que es fan al poble...

Una de les coses que trob més interessant és el record que té per les persones del poble i del seu passat amb la fotografia que surt sempre a la contraportada, sempre s'hi poden trobar persones conegudes i d'altres que ja han desaparegut.

En definitiva, és una revista oberta a qualsevol persona i de qualsevol edat. Per això ens agrada a la gent del poble.

BAR - RESTAURANT

N'Hereveta

MENJAR A LA CARTA

de 13.00 h. a 15.30 h. i de 20.00 h. a 23.30 h.

ENTREPANS / PA AMB OLI / HAMBURGUESES
GELATS / BATUTS / SUC DE TARONJA NATURAL

Camí de Marina, s/n - 07260 Porreres - Tel. 971 168 464

FERRERIA CAN BATXÀ

TOT TIPUS DE FEINA I ARTESANIA EN FERRO

PAU JOAN CASAS JULIÀ

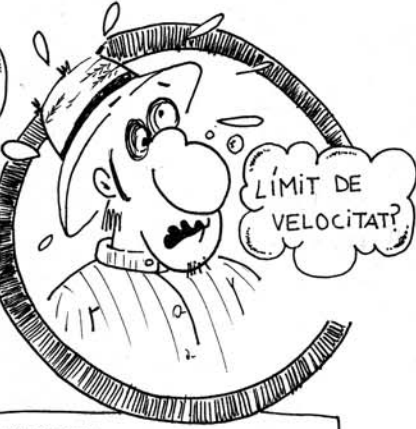
C/. Pare Molina, 9 - baixos - 07260 PORRERES
Telèfons: 971 166 645 - 636 610 211

Can Miraprim i el NÚM 100!

FA 4 QUE
EN VEIG...!!
QUÈ DEU SER??

ACABADA LA TASCA...

PAFI!
PLOF
GROOC

Ulls.

Petits detalls urbans

Maria Barceló i Crespi

Escultura en ferro que representa les figures d'un home i una dona.

Obra de Miquela Vidal, de Campos.
Plaça del molí de n'Amengual.

Finestra ben antiga al costat de la qual destaca una gàrgola, canal que sobresurt de la paret i per on vessa l'aigua de pluja caiguda sobre la coberta d'un edifici.

Carrer de Nunyo Sanç, 1. Antic celler de Can Danús.

PERRUQUERIA

extensions
tallats de moda
tints
banys de color
tota casta de metxes
moldejats
desarriusat
recollits
núvies
comunions
etc...

Non Estil
PERRUQUERIA I ESTÈTICA UNISEX

ESTÈTICA

depilacions
neteja cutis
decoració d'ungles
tint de pestanyes
moldejats de pestanyes
massatges
manicures
pedicures
maquillatges

obert de dimarts a divendres de 9 a 12 i de 15 a 20 h - dissabte tot el dia

C/ Passaratx, 114 - Tel. 971 166 646 - PORRERES

PORRERENCS D'AHIR (XI)

Francesc Sitjar Cerdà, l'escultor "Pistola"¹

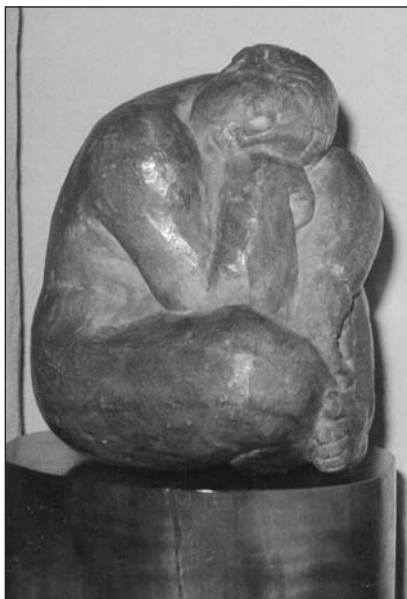
Maria Barceló i Crespi

Va néixer a Porreres pel febrer de 1923. Era fill de Sebastià Sitjar Veny, *Pistola*, i d'Agnès Cerdà, *Creu*. La casa familiar dels *Pistola* era al carrer d'en Veiet, núm. 27.

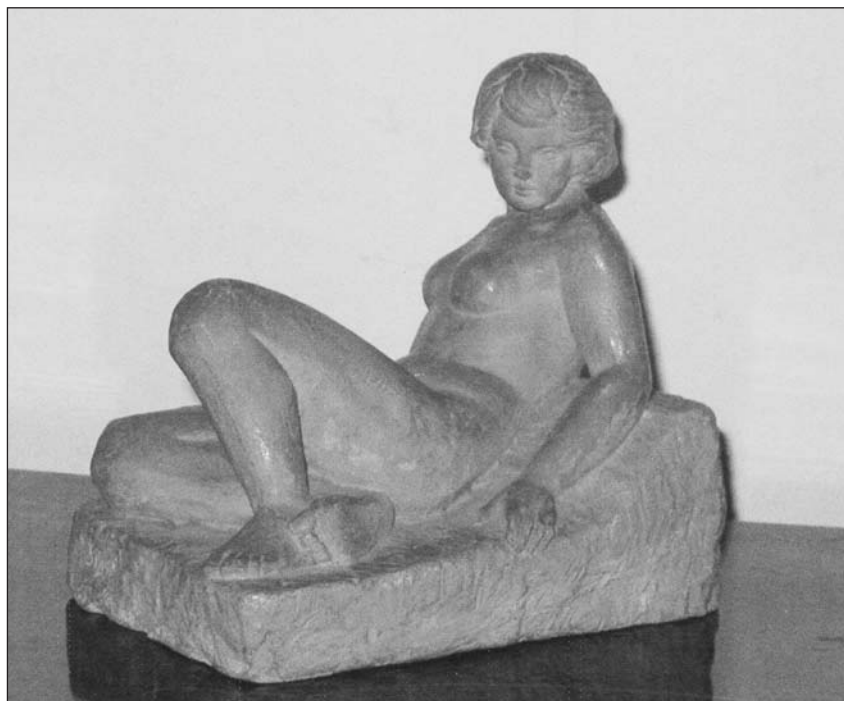
De ben jovenet sentí atracció per l'escultura. Al corral de ca seva, agafava un politxó i en un no res havia fet un Sant Crist.

Estudià amb els frares de La Porciúncula, vestí l'hàbit dels franciscans però no arribà a professar. Es casà a l'església de Sa Cabaneta amb Eugènia Perramón, de Madrid, i fou pare de tres filles. S'establí a Ciutat on tingué casa-estudi al barri de Son Espanyolet. Morí a la pròpia Ciutat l'any 1994.

Pel que fa a la seva formació cal destacar que fou alumne del reconegut artis-

*Sense títol.
Recorda llunyament l'estil de Rodin.
Col·lecció particular.*

2-Mediterrània. Estil molt naturalista. Col·lecció particular.

ta Tomàs Vila a l'escola d'Arts Aplicades i Oficis Artístics, de Palma i entre 1947 i 1945, estudià a l'Escola Superior de Belles Arts de Sant Jordi, de Barcelona.

La seva obra escultòrica es donà a conèixer el 1972 en una exposició individual a Palma. Obrà escultures i relleus per a les esglésies de Sant Alonso Rodríguez (Palma). De Sant Gaietà (Barcelona) i dels convents de Nostra Dona de la Mercè (Biarritz, País Basc) i de Sant Agustí (Felanitx).

Alhora es poden contemplar relleus d'aquest artista en diferents edificis de Palma, en pla decoratiu, com és ara a l'entrada del núm. 7 del carrer Andrea Doria (sembla que l'immoble era propietat d'unes senyores Frau Sitjar que tenien ascendència porrerenca), o ran del portal d'entrada de la clínica Juaneda, entre d'altres.

El 1957 se li encarregà per part de l'Ajuntament el monument als caiguts del bàndol franquista durant la guerra civil que es col·locà al lloc sagrat i avui s'aixeca davant el cementeri municipal, obra que costà 15.000 pessetes.

El 1963 li fou concedit el primer premi d'escultura de la Diputació de Balears i el 1972 obtingué la medalla d'or en el XXX Saló de Tardor del Cercle de Belles Arts de Mallorca.

La seva obra és àmplia i diversa i es troba, certament, dispersa.

1.- Les dades per escriure aquesta breu semblança sobre la trajectòria personal i professional de Francesc Sitjar i Cerdà, han estat extretes de la veu corresponent de la *Gran Enciclopèdia de Mallorca*, Vol. 16, Palma, 1991, 313. Altrament, he aprofitat part de la informació oral facilitada per Àngela Crespi Sitjar, cosina de Francesc, el pare de la qual, Pau Crespi Cladera, era el padrí de fonts de l'artista.

EL PUIG DELS MARIONS: UN TOPÒNIM RESULTAT DE LA REPRESSIÓ

Gabriel Roig Bauçà

En primer lloc m'agradaria donar l'enhorabona a totes aquelles persones que darrerament han posat els seus esforços en recordar, mitjançant diferents tipus d'actes, els aconteixements de la II República i reclamar un reconeixement públic del mèrit d'alguns dels republicans injustament oblidats.

Per tal de donar a conèixer una mica més l'impacte que varen tenir els republicans a Porreres, avui m'agradaria presentar un topònim (El Puig dels Marions) que dona fe de la repressió que sofriren molts de republicans, en aquest cas la que sofriren els germans "Marió". El Puig dels Marions es troba situat al terme de Porreres dins la finca dels Poassos fent frontera amb la finca de Son Valls den Sastre.

Segons he sentit contar moltes de vegades al meu pare, a aquest puig dels Poassos, que en temps del franquisme era propietat del meu padrí, hi trobaren amagats els germans Marió. Recordem que un d'ells era Climent Garau, batle de Porreres durant la II República, merescudament proposat com a fill il·lustre de Porreres.

Segons he sentit contar a la meua família, els Marions es refugiaren resultat d'una forta persecució a l'anomenat cim. Aquests germans s'hi instal·laren d'una manera totalment discreta i construïren una cabanya amb els limitats recursos de que disposaren. Segons conta el meu pare, ja fa molts d'anys no en quedava res d'aquell refugi que construïren vora un marge amb branques i càrritx.

Germans "Marió"

Però la sort no acompanyà a aquesta gent que, pel simple fet de tenir una ideologia política diferent a la que els mandataris del moment consideraven com a única i correcte, fou perseguida i castigada indiscriminadament. Els Marions foren trobats al seu refugi i tant ells com el meu padrí foren detinguts pel nou règim. De llavors ençà els porrerencs coneixen a aquests puig com el Puig dels Marions.

Com a càstig, el meu padrí fou obligat a beure un "tassó d'oli de motor" i,

segons vaig sentir contar a la meua padrina Cavallera, "el padrí no va estar bo pus mai".

Tot i el càstig que injustament sofrí el meu padrí (ell no sabia res de que els Marions s'haguessin refugiat a la seva finca) vull deixar ben clar que mai he sentit a meua família cap tipus de ressentiment de cap als Marions que, mancats de tot tipus de llibertat com a persones, s'hagueren d'amagar sense èxit allà on pogueren per evitar ser afusellats.

Des d'aquestes planes, el meu més sentit homenatge a totes aquelles persones que desgraciadament foren víctimes de la repressió.

Deixau-me acabar amb aquesta frase de Joan Perelló: Injustament, "El silenci es beu els darrers detalls".

**Llorenç
Cerdà
Mora**

VENDA DE BOLETS

Camí de na Bosca, s/n
Tel. 971 647 911
Fax 971 166 555
Mòbils: 619 037 245/6

PORRERES

Venda de Bolets

ON VAN ELS MÚSICS CANSATS ?

Rafel Picornell i Serra

Els trobes per primera vegada quan són joves i impulsius a qualsevol processó, passacarrers o concert... Uniformats, les sabates noves mosseguen un poc, però no importa. Segueixen callats, pensant, estudiant les partitures, s'aflixen un poc el nus de la corbata, malavesats a dur-la. Compten les notes de la partitura i acaronen suaument el seu instrument, que a partir d'ara, serà com un allargament tàctil de la seva veu o ànima. Estant pendents dels ulls del director o mestre, com li diran a partir d'ara. Pendents també dels altres companys novells i sobretot escoltant, quan ja toquen tots, aquella atmosfera resultant que ho ocupa tot i pareix que sona tant bé.

Cinquanta anys després són allà mateix, colrats en mil peripècies, amb menys vigor, menys nervis, però amb les mateixes ganes de sempre.

Hi ha cançons i peces de música tan íntimament lligades a velles imatges, olors, sensacions, que resulta impossible escoltar-les de nou sense que, de sobte, revisqui tot aquell fragment del passat que abans va envoltar el seu primer escolt. Si als records d'un nin ho constitueixen, sobretot, la seva

memòria i els seus moments d'infant, aquella banda, aquella filharmònica, adopta ella mateixa el caràcter de bandera o pàtria.

Les qualitats d'aquests homes bateguen també dins els cors de qualsevol: voluntat ardent, malenconia, amicitat (la música adreça els ànims desendregats), lleialtat i el to escèptic de la saviesa.

Tot això acompanya els músics fins a la posta de sol. Complint la llei de la vida s'acosten a ella cansats, amb l'ànima plena dels bons moments junts, de l'heroisme compartit, de l'amicitat que sobrevisqué a tota la resta com un fil d'acer constant sota cada partitura.

Damunt dels seus vells cors fidels, cau el teló amb un to de malenconia resignada i valerosa. Però, cada pic que es torna a escoltar la peça, tot torna a començar del principi i es deixa intuir el que significarà l'adéu a banda, no escoltar pus les ordres del director, deixar de mirar el faristol i seguir d'esma el que resta de passacarrers, el tram més difícil, però més il·lusinant.

Esperonen els cavalls de la memòria i pensen que són uns privilegiats per haver aconseguit posar aquella música celestial a innumerables moments his-

tòrics, únics i irrepetibles... El metall tocant a glòria.

Cerquen excuses per continuar un any més amb la banda, anar a més assaigs i a més "encontres". Amb la son deixonada encara miren d'esser útils, i o són! Pensen en embarcar-se a qualche viatge a altres llocs a fer el que saben fer, passejar amb la Filharmònica Porrenca, en definitiva.

La pena del cor, que intenten dissimular dient que ara tindran més temps o que mai no se'n aniran de tot, existeix, és tangible... La tertúlia que sovintejaven en haver acabat els assaigs i que es perllongava fins tard, aquella trobada contrastant emocions, punts de vista personals era tan necessària com el mateix assaig.

No hi ha d'haver tristors a l'adéu perquè un no se'n va de tot. Segueix el vell músic els passacarrers darrera, encara en formació, convertit en un espectador nerviós que mira passar la processó i que en el fons somriu, alegre, perquè no ha estat un camí mal de recórrer. El meu pare ja troba que ha anat a massa passacarrers i ara ho vol veure d'assegut, silencios, amb el regust dolç de saber que la música, la seva música a la qual tantes estones va dedicar, sempre seguirà.

CAP DE CANTÓ

PASSANT EL "MONO"

Joan Sorell Adrover

Quan fa unes setmanes o uns mesos que es viu sense drogues la vida es torna més avorrida, però esdevé una calma que fa que es quedi millor a les fotografies. A la imatge apareixen uns interns de la finca de Sa Torre Nova, a Porreres, que per aquest temps de l'any 1990 pertanyia a l'organització "El Patriarca", dedicada a la rehabilitació de toxicòmans mitjançant una teràpia consistent en unes tisanes que van molt bé per aguantar el "mono", especialment d'opiacis.

Sobre "El Patriarca" s'han dit moltes coses. Que si és una secta perillosa, que si torturen als interns, que si donen menjar caducat etc. Per la meua part, com que no em creia aquestes acusacions que els feien, vaig decidir entrar-hi de visita com a periodista. Era un dia de portes obertes de començament d'estiu. Molts d'aquests interns provenien de la presó, la qual cosa vol dir que s'allotjaven gratuïtament. L'ombra de l'arbre els alliberava de pensar en la droga i en el viure entre reixes. Passaven el "mono", només amb la preocupació de quedar bé a la fotografia.

Un grup d'interns d'El Patriarca es deixà retratar.

POESIA

Ei, bonics!

*Ahir a la nit estava escrivint un nou poema emocionat,
espantat (sempre em produeixen espant una estona o altra).*

*Quan era en el punt que fa que uns quants mots esdevinguin poesia...
es va acabar l'energia elèctrica i xas!, vaig quedar a les fosques...*

no el vaig poder recuperar, i ara vola cap a vosaltres.

Potser aquella petita il·lusió d'aquest matí.

Aquella noia del metro, tant maca!

El que feia sonar la guitarra al carrer..

Potser un aparador... ple de sabates!

Una trucada, una música a la ràdio del cotxe que t'alegra el moment.

El somriure del botiguer!

Els colors del cel... !

Tot això és el meu poema... !

No ho dubtis company.

Estic amb tu!

Xavier Cuatrecasas

PUB RESQUILLS ES TRUI DE PORRERES

C/ Pou Florit, 14 - PORRERES

Bar - Restaurant
"SES FORQUES"
 Especialitat de la casa: PASTA

Menús diaris i menjar a la carta
 Paella per encàrrec
 Ctra. Porreres - Montuïri, Km. 0,500 - PORRERES - 07260 - Tel. 971 16 81 76

UNA ALTRA ESQUERRA ÉS POSSIBLE

Bernat Vidal Arbona

Passat l'estiu, entram ja dins un nou curs polític; un curs que, molt segurament, es distingirà de l'anterior per la manca d'activitat electoral i pel conseqüent relaxament dels aparells de captació de vot dels partits polítics. Com no podia ser d'altra manera, després d'unes eleccions generals les reflexions internes de les formacions polítiques es fan notar: així, si bé és cert que l'únic partit que va poder concloure el passat curs polític amb notable satisfacció va ser el PSOE —indiscutible guanyador dels comicis generals i, tot i que en menor mesura, dels europeus—, no menys cert és que, a nivell de la nostra Comunitat, els socialistes han sofert una notable convulsió interna a propòsit d'uns congressos marcats per la divisió entre crítics i oficialistes —amb la victòria dels segons—, i produïda, sobretot, pel contrast que suposa haver perdut el govern autonòmic al 2003 i l'espectacular increment electoral a les generals de 2004; i, si a pesar de la victòria, el PSIB ho ha passat malament, no millor està un PSM que, electoralment a la baixa des de 1999 i dividit també en famílies polítiques, s'enfrontarà el proper mes de novembre a un Congrés en mans d'una gestora apareguda arrel de la dimissió en bloc de la seva executiva, i sempre amb la por que suposa tenir al darrera una efervescent ERC en plena recerca del vot nacionalista illenc; o no millor està EU que, per tal de sortir de la seva pròpia línia baixista, afronta una nova refundació política —la tercera en només deu anys—, i que ha de donar lloc, una vegada més, a un nou partit teòricament integrador de l'esquerra ecologista i plural illenca; o no millor estan Els Verds, dividits a parts iguals entre els partidaris de la seva integració dins d'aquest nou partit *pluri-eco-esquerrà* en què es vol convertir EU, i els partidaris de seguir una línia autònoma en el sinus del Partit Verd espanyol, de recent creació.

Tal i com estan les coses a la part esquerra de l'arc ideològic, un ja no sap què pensar quan es planteja la situació política de les nostres illes de cara als propers anys: alguns

analistes diuen que el PSIB serà el partit més beneficiat a les autonòmiques de 2007, tot aprofitant l'*efecte Zapatero* al govern de l'Estat, però també és cert que un govern autonòmic amb majoria absoluta del PP fa molt difícil el compliment de les aspiracions progressistes. El principal problema que actualment té l'esquerra a Balears és que es troba totalment impotent davant un PP que sembla no ressentir-se públicament de derrotes electorals com la del 14-M, d'escàndols polítics com el *Rasputin* —on, per cert, no s'han depurat encara, ni de bon tros, totes les responsabilitats que pertocquen—, o d'altres casos no menys importants que afecten a la credibilitat política d'alguns regidors de municipis com Palma i a la governabilitat d'altres com Ses Salines o Felanitx. El cas és que si PP i PSIB repetessin els resultats de les eleccions generals de 2004 a les autonòmiques de l'any 2007, molt segurament les Illes Balears veurien ressuscitar un govern semblant al del desaparegut *Pacte de Progrés*, però —les coses com són— sembla que la realitat va per un altre costat. És evident que, avui per avui, no hi ha cap projecte polític realment fort que actui com a vertadera alternativa al govern del PP de Jaume Matas, la qual cosa fa pensar que rera les properes eleccions autonòmiques ens trobarem amb una nova majoria absoluta del PP a Balears i amb una esquerra derrotada i, de nou, dividida.

No hi ha dubte que a l'esquerra política illenca —i també a l'esquerra social— li manca una nova estratègia d'actuació pública: és difícil fer una bona oposició a Balears des de la quarta filera de les butaques del Congrés dels Diputats de Madrid, o amb una xarxa d'entitats tradicionalment identificades amb els valors de l'esquerra, com alguns sindicats, que a dia d'avui semblen haver-se quedat obsolets en la seva tasca —on eren els sindicats quan els hotelers feien mitings als seus treballadors contra el govern del Pacte, atribuint a l'*ecotaxa* la causa dels mals de Balears?—. Es fa més que necessària, doncs, l'articulació d'una nova

estratègia electoral entorn a un nou projecte polític fort, dinàmic, modern i obert, percebut públicament com autèntica i creïble alternativa al govern de la dreta illenca, representada per PP i UM. Està clar que el PSM, EU, Els Verds i ERC, per sí sols o tots junts, no arribaran mai al govern de la Comunitat Autònoma si no ho fan de la mà d'un potent PSIB que aconseguixi reunir el vot centrista actual del PP; no resulta eficaç l'aplicació d'una estratègia socialista encaminada a prendre vots a la resta de partits progressistes —com va ocórrer a les eleccions de 1999 i 2003—, ja que a l'esquerra de poc li serveix que el PSIB li robi un escó al PSM o a EU, si el PP, per la seva banda, continua conservant la majoria absoluta.

Un canvi polític al 2007 a Balears passa per tres eixos claus: en primer lloc, amb la captació per part dels socialistes del màxim nombre possible dels actuals votants del PP i dels tradicionals indecisos i abstencionistes, que no són altres que aquells mateixos que el passat 14 de març donaren la victòria a José Luis Rodríguez Zapatero baix la premissa del vot útil i del "*no ens fallis*"; en segon lloc, presentant un innovador projecte polític basat en propostes de caire socialdemòcrata, inspiradores del nou socialisme plural europeu del segle XXI, articulades totes elles entorn a determinats sectors estratègics de la ciutadania —treballadors, autònoms, petits comerços, empreses familiars, pagesos, artesans, joves, pensionistes, immigrants...— i compaginant la política local i propera a la gent amb la nova realitat multicultural esdevinguda amb la globalització política, econòmica i social dels nostres dies; i, finalment com a tercer eix, articulant tota aquesta estratègia mitjançant un líder fort, carismàtic, proper a la realitat del carrer i envoltat d'un equip de feina cohesionat i vàlid, situat en primera línia de batalla durant tot el que resta de legislatura. I tan cert és això, com cert és que fer-ho no és tasca gens fàcil.

bernatvidal@hotmail.com

MARIA BARCELÓ I CRESPI COMPROMÍS AMB LA TERRA I LA CULTURA

No podíem deixar passar aquest número 100 del *Llum d'Oli* sense que quedàs reflectit el nostre agraïment a la persona que des del primer número

no ha deixat mai de col·laborar i donar empenta als diversos consells de redacció que ha tengut la revista. La secció *En femení* té aquesta vegada una convidada d'excepció, una dona que ha estat capdavantera dins la seva generació des de l'àmbit cultural i universitari i que pot fer gala de tota una trajectòria de defensa de la cultura, la llengua i el territori de Mallorca.

Les persones que la coneixem sabem que na Maria és una dona mediterrània però de terra ferma, amant dels viatges culturals, sibarita i vinatera. Manté amb cura les terres i els cultius que ha heretat de la seva família i en té parets i voreres ben netes. És coneguda pel seu sentit crític, per la qual cosa a vegades ha estat una persona que ha creat controvèrsia dins l'àmbit més aviat local, perquè ha fet prevaler la coherència per damunt de la conveniència. Els que la coneixem de prop sabem també que és una bona amiga dels seus amics.

Podem afegir, i els fets ho demostren, que amb el poble de Porreres sempre ha estat i és generosa dels seus sabers. Les seves col·laboracions i iniciatives culturals i divulgatives sobre la història i el patrimoni de la vila són moltíssimes i

sempre han estat desinteressades, encara que siguin actuacions pròpies del seu treball professional. En aquest sentit actua també com a una vertadera ambaixadora de Porreres arreu de Mallorca i de fora Mallorca donant a conèixer el nostre poble i la seva història.

Na Maria va néixer a Porreres de mà de la comare Fornereta dia 23 de setembre de l'any 1951, filla d'en Julià *Peixet* i de n'Àngela *Pistola*. És llicenciada en història i doctora en història medieval. Treballa com a professora i investigadora a la

Universitat de les Illes Balears (UIB) des de fa vint-i-nou anys. Ha publicat un centenar d'articles de caire científic a revistes especialitzades i moltíssims més de caràcter divulgatiu (programes de festes, *Llum d'Oli* i revistes semblants, etc.) amb la intenció de donar a conèixer aspectes històrics i culturals de manera més fàcil pel públic en general. Ha publicat una vintena de llibres, alguns en col·laboració amb altres persones. Pel que fa a Porreres, ella voldria esmentar especialment el llibre *Les possessions de Porreres* (en coautora amb els historiadors porrerencs Rafel Ferrà i Bartomeu Servera) perquè va suposar molta feina d'investigació sense tenir un arxiu històric a l'abast a la Sala i perquè es va publicar per deixar constància de la importància de la pagesia i les possessions en un moment en què tot aquest món ha entrat en decadència i va desaparèixer. Actualment ha acabat de redactar un llibre sobre la ciutat de

“habit uns dies a Ciutat i visc a Porreres”

Mallorca a l'època medieval, en col·laboració amb Guillem Rosselló Bordo, historiador i arqueòleg.

Una porrerenca de la teva generació estudiant una carrera universitària, no era un fet gaire habitual. Quins motius et dugueren a triar aquest camí? Qui et va encoratjar?

A la dècada dels 60 poca gent estudiava i encara menys les dones. Sor Catalina Capellà, que era la mestra de ca ses monges de la Caritat, va venir a ca nostra i va dir a mon pare i ma mare “aquesta nina ha d'estudiar” i mon pare va respondre “lo que vostè digui”. Mon pare era un home que tenia moltes inquietuds i sempre va estar il·lusionat perquè jo estudiàs i els he d'agrair aquest esforç a ell i a ma mare.

I decidires estudiar història...

No hi havia tantes coses per triar com ara, sempre he estat una dona de vocació de lletres, les ciències les aprovava per obligació. A més, els estudis d'història a Mallorca eren complets i els altres no. Vaig ser de la primera promoció d'universitaris que començà i pogué acabar a Mallorca, amb títol de la Universitat de Barcelona.

Quina visió tens de l'alumnat d'avui en referència des del teu començament com a professora de la UIB. ?

Fa 29 anys que faig classe, i d'aleshores ençà ha canviat molt, com la societat mateixa. Hi ha una minoria que es dedica a estudiar amb l'esforç necessari, però la massificació no sempre comporta aspectes positius.

Des de la teva professió, què milloraries a Porreres?

S'ha fet molta feina aquests darrers anys, però queda molt per fer. Encara que el meu concepte de cultura pot no coincidir amb el que s'ha anat fent. Per exemple, l'arxiu no està en condicions, els jaciments arqueològics estan molt abandonats,...

Què significa Porreres per a tu?

Molt! No vull dir tot, però molt. Hi ha una àmbit que és Mallorca, i la meva escala seria Porreres, Mallorca i fora Mallorca.

Per tant, quins creus que haurien de ser els referents culturals del poble de Porreres i de Mallorca en general?

Mai no s'ha d'oblidar qui som ni d'on venim. La cultura, la història i la llengua que tenim són la nostra identitat. El desconeixement de la història és un error molt greu.

Tu que ets una entusiasta i gran coneixedora del món medieval. Què en conservam avui en dia a Porreres?

Pens que Porreres va ser una vila molt important, sobretot al segle XV, l'etapa gòtica. En conservam el cadirat del cor, la creu, l'arqueta, les casulles brodades, l'església de Monti-sion, les creus de pujada al santuari i el retaule dels dos santjoans, com a mostres més representatives. A l'època medieval els pobles més importants eren els d'interior, la costa era perillosa i estava poc habitada.

Tu que sempre pregones, entre amics, que ets una dona medieval. Creus que una dona medieval podria viure avui a Porreres?

Ho som una dona medieval, però entre cometes. Hi ha moltes coses d'avui en dia que detest, i també s'ha de dir que es té una idea equivocada del que era el món medieval. En aquella època ja es deia, i avui encara ho podem dir, "de la guerra, de la fam i de la pesta alliberanos senyor". I avui en dia hi ha pestes pit-

jors o iguals que a l'època medieval: la sida, els accidents de cotxe, les guerres, la fam, ... l'explotació humana segueix existint amb doblers o sense. La tecnologia actual és un avanç, evidentment, però els tres problemes més grans que afectaven la societat medieval continuen afectant un bon sector de la societat actual.

Quins canvis destacaries entre la dona medieval i la d'ara?

Moltíssims, però no es poden comparar les dues èpoques, el que em sap més greu d'avui en dia és que encara hi ha dones que no tenen llibertat d'opinió, de viure pel seu compte, fins a arribar a les que viuen dins l'opressió, i no cal anar molt enfora. El procés d'emancipació de la dona, que va començar al segle XIX, es basa en l'emancipació econòmica i en l'accés a l'educació, aspectes que ajuden a adquirir la llibertat individual. Mai m'he sentit discriminada pel fet de ser dona, i en el meu cas he estat la primera dona en moltes coses: degana de la facultat de Filosofia i Lletres, la primera presidenta de la Societat Arqueològica Lul·liana, que ara té 125 anys d'existència, la primera dona amb tesi doctoral de Porreres, la primera dona que fa fer un pregó de Sant Roc (1982) ... Això no vol dir que només valori aquests aspectes de la meva vida, si he de fer una tesi doctoral la faig, i si he d'espolsar ametlles les espols. Ara bé, la societat és de tots dos, no vull dir que hagi de ser al 50%, qui val val, sigui home o dona.

Com valores la trajectòria del *Llum d'Oli*? Quin futur voldries per la revista?

Té una trajectòria totalment positiva, l'aportació que ha fet en molts aspectes no es pot deixar de banda: normalització lingüística, coneixença del poble, costums, actualitat. Jo li posaria un 10 i el seu futur voldria que fos un 20.

Amb poques paraules

Un racó de Porreres:

L'església parroquial i Monti-sion.

Un home important en la teva vida:

No en tenc només un, n'hi ha hagut més d'un.

Un viatge que t'agradaria fer:

Samarkanda, a l'Uzbekistan (Àsia central).

Una cançó:

El poema Veles e vents d'Ausiàs March, cantat per Raimon i Viatge a Ítaca de Lluís Llach.

Un plat i una beguda:

Un d'hivern: aguiat de pilotes, i d'estiu, tumbet. Per beure, vi negre.

Una ciutat:

París.

Una pel·lícula:

Casablanca, amb en Bogart.

Una novel·la:

Els pilars de la Terra, de Ken Follet.

Moda:

Clàssica.

Un vici:

No en tenc cap de molt acusat.

Televisió:

La mínima expressió, just just el Teletot.

Ràdio:

Els canals de música clàssica, perquè no suport ni la propaganda ni la majoria de tertúlies.

Tres coses que te'n duries a una illa deserta:

Un llibre que m'agradàs, una botella de vi bo i una bona companyia.

Mallorca:

Després de Porreres, Mallorca.

Madrid:

Una ciutat interessant.

Amics:

Els dec moltes coses.

Foravila:

Una part important de les meves arrels.

II CAMPUS DE BÀSQUET

Antoni Gornals Mesquida

Jornada de clausura del II Campus de Bàsquet

L'acte de clausura del Campus fou dissabte dia 7 a migdia, i els assistents pogueren gaudir de la demostració de les habilitats apreses pels participants. Esperem que el proper estiu, dins el pavelló Joan Llaneras, es torni reviu el bon ambient i l'activitat esportiva en un III Campus de Bàsquet.

Després de la gran acceptació i èxit aconseguit l'estiu passat amb el I Campus de Bàsquet, es realitzà el II, durant la primera setmana d'agost, amb més participació encara que l'any anterior, ja que foren 63 els nins i joves inscrits.

Organitzat altra vegada per l'empresa Món Viu, coordinat per Llorenç Mestre i patrocinat per l'Ajuntament de Porreres, s'han desenvolupat activitats d'ini-

ciació i perfeccionament d'aquest esport, s'ha fomentat la solidaritat amb els companys i els participants han pogut gaudir de les visites de tècnics i esportistes relacionats amb el món del bàsquet, tots ells entrenadors o jugadors de 1ª Nacional.

Els monitors encarregats de dur a terme les activitats han estat Llorenç Mestre, Carles Guerrero, Miquel Mas, Maties Cerdà i Bel Artigues.

Sebastià Vidal Mas

Foto Vidal - Porreres

*Avinguda Bisbe Campins, 22
Telf. 971 64 73 20*

Carrer d'en Sala, 7
07260 PORRERES

Tel. 971 16 83 13

TORNEIG DE VOLEI PLAÇA

Antoni Gornals Mesquida

L'activitat esportiva d'aquest estiu, prèvia a les festes de Sant Roc, ha estat el volei, ja que les obres al camp municipal d'esports ses Forques han impossibilitat la realització del torneig de futbol 7 que durant anys s'ha anat organitzant en aquesta època.

Així mateix, la fase prèvia del torneig de volei ha hagut de canviar d'ubicació pel mateix motiu, i s'ha dut a terme en el pavelló Joan Llaneras i no en el camp de futbol, com era habitual.

Acabada la fase classificatòria, es disputà a la Plaça de n'Amengual, diu-

Final Femenina

Final Masculina

menge dia 15 horabaixa, la fase final. L'equip campió del sisè torneig de Volei Plaça va ser **Esport Esplai**, el qual s'enfrontà en el darrer partit contra **Els Passadors**, segon classificat.

Això pel que respecte al quadre masculí, ja que una novetat del torneig d'enguany fou l'enfrontament d'equips femenins en un quadre a part. La final la disputaren els equips **Brasil Team's**, que es classificà en primer lloc, contra **Mos Serquen**, que aconseguí la segona posició.

BM ESPORT - SABATES
Ballester Melià

C/. L'Almoina, 19
07260 PORRERES

Tel. 971 16 82 76
Tel. Part. 971 64 74 21

BAR
Ca'n guillem

Tel. 971 64 74 95 PORRERES

SELVA LACANDONA. MÈXIC

Cati Lladó

Ens situam a principis de desembre de 2003. A la vila fa fred i un grup de tres intrèpids porrencs estan a punt de partir cap a un lloc encara més fredolenc: Polònia.

Aquest dia havíem decidit endinsar-nos una mica dins la Selva Lacandona situada a Chiapas, a la vora de la frontera amb Guatemala. Aquesta selva està habitada pels Lacandons, un grup indígena que ha sobreviscut a moltes civilitzacions. Com a exemple, la majoria dels seus membres encara van sempre vestits amb túniques blanques i tant homes com dones duen els cabells llargs. Al matí ben prest agafam un "colectivo" (furgoneta compartida amb altres passatgers) que es dirigeix des de Palenque cap al sud-est, per la "Carretera Fronteriza" (carretera

paral·lela a la frontera entre Mèxic i Guatemala). Després de 2 hores de camí el "colectivo" ens deixa a la carretera i tot seguit començam a caminar cap al poble de Lacanja, que es troba a uns 4 Km. El camí ja està pràcticament a dins la selva i la vegetació és impressionant. Centenars de papallones de mil colors van d'aquí i d'allà, i jo a darrere amb l'objectiu clavat a l'ull.

Aquesta és una de les poques que aconseguisc immortalitzar. Arribant al poble veim les primeres llars. Els lacandons viuen de manera molt senzilla i sembla que es passin molt de temps tombats a les hamaques. Un d'ells ens indica com arribar a una cascada que es troba enmig de la selva a 1h de camí i cap allà partim. Fa molta d'humitat, sort que el sol quasi no ens arriba a través de la frondosa vegetació. En tot el camí només veiem un lacandon que, passejant un llibre enorme amb les signatures dels visitats s'encarrega de cobrar-nos el pas per la selva. El renou de l'aigua quan cau ens anuncia que quasi ja hi som. Ben aviat disfrutem d'aquesta aigua. El riu és ample després del bot d'aigua i s'han format unes quantes piscines naturals que ens permeten gaudir d'una bona nedada.

L'Ajuntament de Porreres dóna l'enhorabona al Llum d'Oli per aquests 100 números de constància i treball per la cultura.

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d'impresos d'impremta.

Havans gravats per a festes.

Llibres de text. Revistes. Articles de papereria.

Juguetes. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12. • Porreres.

Tels. 971 64 70 24 - 971 64 78 70

SUPERMERCAT CAN MURTO

*Carnisseria, xarcuteria, peix congelat,
merceria, perfumeria*

AMB SERVEI A DOMICILI

C/ Sa Galla, 94 - Tel. 971 64 70 53 - PORRERES

APAGA Y VÁMONOS

ENTREVISTA REALITZADA A JOAN NOGUERA BORDOY, BAIXISTA DEL GRUP

Caterina Gornals Miralles

Quin nom artístic heu triat pel vostre grup?

Doncs hem triat APAGA Y VAMONOS, perquè trobavem que als ensaigs bo fèiem "malament" i vàrem pensar: basta i anem, APAGA Y VAMONOS.

Al grup n'hi ha que no són porrerencs, d'on són? Quina edat teniu cada un i quin instrument tocau?

En Rafel Dalmau, cantant i guitarrista, té 18 anys i viu a Campos; n'Alfred Shubaibar, guitarrista, té 19 anys i viu a Felanitx; en Bartomeu Barceló "de ca'n Guillem", toca la bateria, té 18 anys i és porrerenc igual que jo, que en tenc 19 anys i toc el baix.

Què estudiàveu?

Aquest proper curs en Rafel ha de fer treball social, en Shubaibar 2n de batxillerat, en Bartomeu estudiarà INEF, i jo faré infermeria.

Com va sorgir el grup? Qui va tenir la idea?

La idea de fer un grup va sorgir un dia quan en Dalmau i en Shubaibar van decidir, per fer una mica de "show", tocar a l'institut i recollir doblers pel viatge d'estudis.

Quin tipus de música tocau?

Toquem un tipus de música una mica estrany!! L'anomenem punk-rock corrosiu cutre.

Normalment cantau les cançons d'altres grups? Hi ha algun grup del qual canteu cançons més sovint?

Sí, normalment tocam les cançons de Ska-p, Los Ramones, Sex-pistols, Escorbato...

Cantau cançons compostes per algú

del grup o per vosaltres?

Sí, en tenim dues. Encara no tenen títol però bé... estan fetes per tots, cada un posa el seu granet d'arena i fa el que bonament pot.

En quin idioma soleu cantar?

Bé, només tenim vuit cançons i cantam amb els tres idiomes bàsics: català, castellà i anglès.

On soleu actuar?

Actuam a festes cutres i allà on ens volen.

Teniu actuacions previstes?

Sí, de moment dues. Dia 26 d'agost a Felanitx, una festa anomenada Rock-felanitxer. L'altre dia 28 d'agost, també a Felanitx, al Cyber.

On assageu?

Assegem a un barracó de Felanitx, que antigament era una fusteria. Solem assajar tres dies per setmana, sempre que és possible, dues o tres hores.

Feis d'altres activitats relacionades amb la música? Quines?

Sí, l'escoltam... jeje!! En Bartomeu va a classes de

bateria i jo de baix.

De quin grup famós us agradaria formar part? Per què?

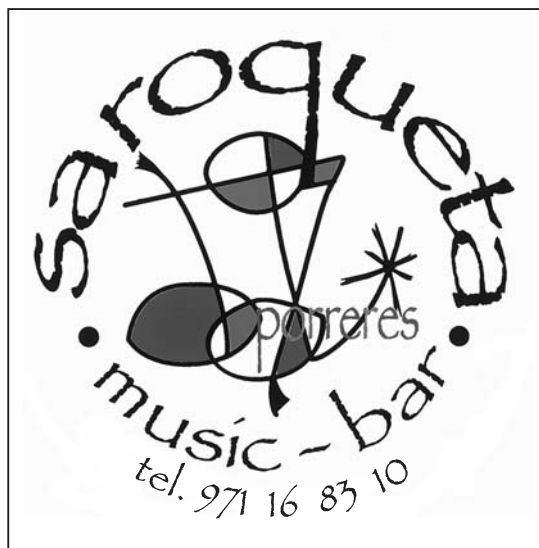
En Bartomeu de S.A., jo de Slipknot. Els altres dos, en Dalmau i en Shubaibar, paraules textuais seves, estan molt bé aquí on estan.

Podries dir-me alguna anècdota o fet curiós que us hagi passat en alguna actuació?

Anècdotes en tenim moltes però bé, per exemple, dir-te que vàrem formar el grup dos dies abans d'un concert. Una altra anècdota, també bastant curiosa, és que feim concerts de més de mitja hora amb l'ampli repertori de tres cançons.

Alguna cosa més que volgueu afegir a l'entrevista.

No res, simplement afegir que esteim molt contents que una revista tan important i famosa com el Llum d'Oli ens hagi volgut entrevistar i posar-nos entre les seves pàgines. Moltes gràcies!!

TOMEU LLITERES, JOVE I PAGÈS

Maria Antònia Bauçà Portell - Catalina Puigròs Gornals

En Tomeu Lliteres quan només tenia 14 anys va començar a sembrar sindrieres i a fer hort. Ara s'ha convertit en un jove pagès i empresari. Tot plegat, un bon partit.

Quina feina fas?

De pagès. Produir hortals i fruita bàsicament: tomàtiques, pebres, carabassó, melicotons, melons, síndries...

Durant l'hivern preparam la producció i per l'abril començam a collir per acabar per l'octubre. A l'estiu ho collim, ho duim al magatzem, ho triam segons la mida i la qualitat, ho posam dins les caixes i ho duim a un majorista a Palma (Mercapalma). Aquest majorista ho distribueix.

La teva tasca quina és?

Un poc de tot!

Ets tot sol?

No, mon pare m'ajuda i ara s'hi ha afegit ma mare. A més, tenim els jornalers: són marroquins i colombians. Feim els contractes de sis o nou mesos a través d'Unió de Pagesos. Els deim quanta gent necessitam i ells fan els tràmits. Nosaltres els donam una vivenda i els pagam l'electricitat i l'aigua. Les despeses del viatge van a mitges.

Quan anau a Mercapalma?

Està obert les 24 h. Tot l'any. Per tant, molts de dies són les deu del vespre quan partesc i arrib més tard de mitjanit.

Deus dormir ben poc...

Cinc o sis hores cada dia, però...bé, només són tres mesos. Amb aquests mesos hem de guanyar per tot l'any.

I els jornalers quin horari fan?

De les 7 a les 12.30 i de les 15.30 a les 20 h.. Els matins van a collir perquè no fa tant de sol i els horabaixes venen a empaquetar, a preparar les caixes.

Rebeu subvencions?

Nosaltres no perquè no estam dins cap SAT, els que estan dins cooperatives sí que en reben. Nosaltres només podem rebre les subvencions del Govern.

T'agrada la feina que fas?

El millor que té és que fas feina per a tu, no hi ha ningú que et comandi, però també tens responsabilitats. Si ve una calabruixada en cinc minuts et pot espanyar tota la temporada, i si no ho consideren zona catastròfica, encara que tenguis una assegurança, no et paguen res. Aquesta temporada bi ha molta producció però els preus estan per enterra, no guanyes el que has invertit.

Anàlisis Clínicas

Antònia Sastre Barceló
Farmacèutica

Consulta: Dilluns, dimecres i divendres
de 8:30 a 10 hores

Carrer l'Almoina, 49
Tel. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua, Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut, Groupama, L'Aliança, Novomedic...

MALLORCA, UN PARADÍS?

Laura Nicolau Viedma

Mallorca és una illa molt bruta. La mar i les platges enamoren els turistes, sobretot alemanys. Com es nota que passen fred! Però els cigarrets, les llaunes i les bosses estan inundant tots els nostres paisatges.

I no només estan brutes les platges i les zones turístiques, sinó que també hi estan les carreteres. Qui és que no s'ha fixat algun cop tornant de Palma en les andanes? No s'hi pot veure res més que porqueria! I què creis que en deuen pensar els turistes? Mallorca viu del turisme i si no vengués gent de fora, no menjaríem. Quan afirmava que les andanes estaven brutes, només volia dir que no només són els turistes que embruten, sinó que també som els mallorquins. I no és d'avui aquest fet.

A Mallorca el que falta és neteja i ordre tant per part del Govern com per part nostra. El Govern, per una banda, podria contractar més serveis i posar més papereres. I, per part nostra, no costa res d'amagar les escombraries dins una bossa de plàstic i després, en ser a casa, llençar-la al fems. Sí, sé que mentre llegeixes aquestes línies, t'està

passant pel cap la idea de fer-ho, o si més no, d'utilitzar un altre sistema que no contamina. Però a l'hora de la veritat, tothom calla, mira al cel i deixa caure aquella llauna de coca-cola per la finestra del cotxe. Com diuen en castellà "Perro ladrador, poco mordedor", idèntiques igual. La gent, parlant, és molt solidària, responsable, ecologista, etc. Però, a l'hora d'actuar, deixa anar aquells pensaments ideològics de part i se centra en la comoditat. Ningú no és perfecte, però tampoc no hem d'intentar ser del tot imperfectes, ja ho sabem que no ho som, però s'ha d'intentar.

A l'estiu de l'any passat vaig veure un home que em cridà l'atenció. Era a la Colònia de Sant Jordi, a la Cala Roqueta. Ell estava assegut sobre una roca fumant un cigarret. Quan va acabar-lo, no el deixà a terra o el tirà a l'aigua, com faria la majoria de la gent. Es va treure una capsula metàl·lica de dins la seva bossa i hi ficà la llosca. Em va venir de nou. Totes aquelles roques eren inundades de filtres, però aquell home respectava la naturalesa. Des d'aquí us deman un poc

de compassió per a ella, ja que és l'única i veritable reina del món i la que ens va crear.

He llegit un reportatge sobre una família de Santander que criticava Mallorca d'una forma molt rutinària, deia que a Cala d'Or no importa anar-hi. Tampoc no és aquest punt al que jo vull arribar. No crec que a Mallorca ja no s'hi pugui venir, sinó que intent demanar-vos un poc d'ajuda. No em considero una persona ecologista, però... a qui no li agradaria ser-ho? A mi m'encantaria, però l'instint humà té preferències i una d'elles és la comoditat. Potser, després d'aquesta petita reflexió, ens adonem, fins i tot que sigui mínimament, que hem d'aconseguir tenir unes aigües netes, unes platges precioses i una Mallorca graciosa. Si volem presumir de platges i paisatges, encara no és l'hora definitiva. Intentem poder dir convençuts de tot als turistes "Welcome to paradise island!" amb un somriure a la boca, i, ells, que quedin amb la boca feta aigua.

Sols sigui un cop a l'any, no contaminem.

**jaume
sastre
soler**

materials de construcció

ceràmiques i gres bigues imitació fusta
ciments saques aïllants canonades
lloguer de minicontenidors (Servei a domicili)

CARRER NOU, S/N
(SORTIDA CTRA. PORRERES-VILAFRANCA)
07260 - PORRERES
TEL. I FAX: 971 647102

Construccions i Reformes
BARGAR PORRERES. S.L.

C/ Des Garrover, 17
07260 Porreres

Tel. 971 64 72 12
Mòbil: 649 707 397

25 ANYS I 100 NÚMEROS: DEL NAIXEMENT A LA MAJORIA D'EDAT

Va néixer de la mà de Maties Lladó i Rafel Ferrà, i tot d'una s'hi incorporaren Maria Barceló, Joan Barceló i Joan Melià. Li posaren de nom Llum d'Oli perquè, com diu Maties "vàrem voler sintetitzar una sèrie d' idees amb la imatge del llum d'oli: a partir d'un estri popular i senzill (la revista o full informatiu també ho era) preteníem fer un poc de llum dins la foscor on pensàvem que estava immersa en aquella època la nostra societat, culturalment i socialment parlant. A més, Llum d'Oli pens que realment sona bé i va ser i segueix essent original." Aquells joves, sense saber-ho en aquells moments, varen iniciar un projecte

que ha estat una realitat i que ha tengut continuïtat. La seva iniciativa i les seves il·lusions han deixat petjada i són un bon mirall pels joves i al·lotes d'ara que vulguin trobar també un poc de llum dins d'un ambient cultural i social que està encegat per massa lluminària d'espectacle i ofegat per la rutina i les comoditats. La joventut actual haurà de cercar el llum de la il·lusió, el llum de l'esperit crític i el llum de la iniciativa ciutadana per contrarestar el consumisme i la globalització, la deixadesa i la superficialitat i per enfortir la cultura i la llengua catalana dins Mallorca, dins Europa i dins el món.

MATIES LLADÓ CERDÀ**Com començàreu i per a què?**

Per tal d'intentar millorar els canals de comunicació entre l'Agrupació i els seus socis. Fins a aquell moment s'enviaven un fulls fets en ciclostil i teníem la impressió que no es llegien. Al mateix temps, teníem la pretensió que aquelles primeres pàgines d'aquells fulls informatius que batiàrem com a *Llum d'Oli*, arribassin a convertir-se en la revista de l'Agrupació i que aquesta nova revista, a més d'informar de les activitats de l'entitat i ser vehicle de difusió cultural, fos el lloc de trobada de totes les persones que tenguessin una opinió, inquietud cultural i social, i que la volguessin comunicar.

Quins canvis hi heu vist al llarg d'aquests 100 números?

Molts i evidents: format, presentació, continguts. Res a veure amb els primers números. A més, pens sincerament que se n'ha mantengut l'esperit i la intenció. Pareix que vàrem tenir una bona idea i la plantejàrem bé, o més ben dit, la gent que ha fet possible la continuïtat de la revista, ho ha fet molt bé en aquest sentit.

Què voldríeu per al *Llum d'Oli* ?

Continuïtat i potser augmentar la freqüència, que per exemple fos mensual. També potser seria desitjable que arribàs a convertir-se en la revista del poble, aquesta era la nostra pretensió. Emperò, potser això és somniar truites. Encara que tot és millorable, crec que la gent que fa la revista ho fa molt bé. A mi només em queda donar l'enhorabona a l'Agrupació per l'esforç dedicat a dur endavant aquesta tasca.

RAFEL FERRÀ MARTORELL**Com començàreu i per a què?**

La idea que jo tenia és que no només fos el butlletí informatiu de l'Agrupació Cultural, sinó que ocupàs un espai informatiu com a revista del poble. Teníem els antecedents de les publicacions quinzenals del temps de la República, el *Porreres* i *La voz de Porreres* i la meua idea era tornar a obrir un espai informatiu fet per porrerencs i per a Porreres. Record que vàrem enviar una

carta a diverses persones del poble que consideràvem que podrien col·laborar, sense tenir en compte les tendències ideològiques, i algunes respongueren que sí, que hi estaven disposats i que els pareixia una bona idea. D'altres no respongueren.

Quins canvis hi heu vist al llarg d'aquests 100 números?

Jo crec que al llarg d'aquests anys ha ocupat un lloc perquè no hi ha hagut cap altra publicació de forma ininterrompuda al poble, excepte *Foganya* que es va editar durant un període de temps i *Semilla*, el full parroquial, amb continguts de caire religiós, que és la publicació més antiga. No ha tengut, emperò, massa aportacions fora de l'àmbit de l'Agrupació Cultural. Ha fet un poc d'honor al seu nom: una flama que s'allarga i s'escurça, que pareix que s'apaga i torna a reprendre ... igual que la dinàmica de l'Agrupació Cultural mateixa.

Què voldríeu per al *Llum d'Oli* ?

Evidentment voldria que no desaparegués, que fos la revista del poble, que fos plural i que recollís diferents sensibilitats. És un canal d'expressió que serveix també com a vehicle d'opinió per qualsevol persona o col·lectiu que hi vulgui col·laborar. Si el *Llum d'Oli* no hi fos, desapareixeria aquest canal de comunicació; només per això és bo que hi sigui.

MARIA BARCELÓ I CRESPI**Quan començàreu i per a què ?**

Hi vaig participar des dels mateixos inicis i no he deixat mai de col·laborar-hi, ja sia redactant notes locals, amb l'aportació de molts articles, o fent entrevistes, donant a conèixer elements del patrimoni cultural, etc. És de tots coneguda la meua inquietud intel·lectual i, especialment, el meu interès per la història. A través de la revista, tenia oportunitat de fer divulgació (sense defugir del rigor científic) d'un ampli ventall de temes sobre història, art, arqueologia, etc. de Porreres. Sempre he sentit atracció per les manifestacions culturals, almenys per aquelles més properes a la meua sensibilitat.

Quins canvis hi heu vist al llarg d'aquests 100 números?

N'hi ha hagut en molts sentits. Les innovacions, substitucions, evolucions han estat una constant, això sí, pens que en positiu. En gran manera afectarien aspectes personals com és ara major participació de col·laboradors, i aspectes materials com format, disseny, temes tractats... Ah! També el pas de la màquina d'escriure a l'ordinador.

Què voldríeu per al *Llum d'Oli* ?

Una freqüència regular i a ser possible amb més pàgines. Ara bé, per damunt de tot, que el ble es mantengui encès i que continuï dient les coses pel seu nom encara que a qualcú no li agradi.

JOAN BARCELÓ BAUÇÀ**Com començàreu i per a què?**

Els inicis varen ser modestos. Només preteníem fer un butlletí intern que resultàs un poc més atractiu que les circulars als socis que llavors ja fèiem. Volíem respondre a un ambient massa encarcerat i la revista va servir per a connectar amb més gent. La voluntat era de trencament amb l'ambient que hi havia a Porreres a la fi dels anys 70 i començaments dels 80. També servia de presa de posició progressista amb voluntat d'anar endavant amb la llengua i la identitat mallorquina.

Quins canvis hi heu vist al llarg d'aquests 100 números?

Els propis de les publicacions que neixen per evolucionar. Ha millorat la impressió i s'ha definit el paper de la revista. Després de 100 números s'han arribat a publicar una gran diversitat d'articles i notícies entre els quals destacaria els temes de recerca i de recuperació del nostre patrimoni cultural i del nostre passat i alguns números monogràfics, així com la publicació de molt bones col·laboracions, tal com es pot comprovar si es repassa la col·lecció.

Què voldríeu per al *Llum d'Oli*?

Sobretot que no hi hagi divergències entre els components del grup que el redacta. No hi ha res pitjor que veure que la gent se'n desentén, sense renunciar, però, a obrir les seves pàgines a la crítica contra l'urbanisme desfermat al nostre municipi i les agressions al territori. M'hi agradaria veure articles sobre la toponímia, sobre la República, guerra i postguerra i tots aquells aspectes de la nostra vida, ignorats per molts, que mitjançant la publicació els poden conèixer i fins i tot gaudir els porrerencs i els lectors. La feina a una revista no s'acaba mai. Encara falten per treballar molts temes. Encara s'ha de donar llum a molts racons foscs de la nostra memòria col·lectiva.

JOAN MELIÀ I GARÍ**Com començàreu i per a què?**

Si no vaig errat, vaig començar a col·laborar-hi a partir del segon número. La finalitat va ser la voluntat de fer part d'un projecte que, bàsicament, havien iniciat en Maties Lladó i en Rafel Ferrà, i que em va semblar molt encertat en aquells moments de transició a la democràcia, sobretot perquè podia ajudar a despertar l'interès per la nostra llengua, l'estimació de la cultura pròpia, pel poble... A partir de llavors, a pesar que sempre m'he sentit molt vinculat a *Llum d'Oli*, les meves col·laboracions han estat de periodicitat molt irregular, excepte un període en què en Joan Barceló i en Vicenç Marí venien a ca nostra per passar-lo a l'ordinador i a muntar les pàgines.

Quins canvis hi heu vist al llarg d'aquests 100 números?

Hi ha hagut molts de canvis i, en general, canvis a millor: la qualitat d'impressió, la correcció lingüística, la qualitat de les col·laboracions... i sobretot les adhesions i el reconeixement que s'ha guanyat com a referència de la gran majoria de porrerencs. També és important que hagi ajudat a consolidar, com tantes altres revistes, l'Associació de Premsa Forana.

Què voldríeu per al *Llum d'Oli* ?

Continuïtat i independència, com fins ara. També que regularment s'incorpori nova gent a la redacció perquè la revista no pateixi quan es retiren els qui duen molts d'anys tirant endavant una tasca tan meritòria com haver fet possible que n'hagin sortit ja 100 números i que *Llum d'Oli* sigui tan bona font per conèixer la crònica dels darrers vint-i-sis anys de Porreres.

*L'equip de redacció vos desitja
una bona fira*

L'AGRUPACIÓ I EL LLUM D'OLI ELS PRESIDENTS D'AQUESTS 25 ANYS (I)

JOAN SORELL i JOAN

President durant els
anys 1976-1981

Quan fóreu president de l'Agrupació, què va suposar el Llum d'Oli?

Va ser el seu naixement. Va sortir com una idea per part de la Junta per felicitar per les festes de Nadal els socis, i a la vegada, informar, animar el canvi polític que s'estava produint en aquells moments, la transició democràtica.

El nom el vàrem triar per posar un poc de llum a la foscor que tants anys havíem tengut en les idees, costums, hàbits, tradicions, que durant molt de temps havien estat manipulats i trepitjats. Des de la nostra humilitat ho volíem intentar.

Teníeu ajudes econòmiques?

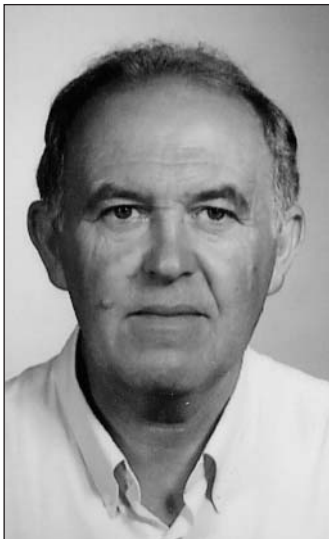
No, al principi ho fèiem amb ciclostil i molt de voluntarisme, sense mitjans i a mesura que ens vàrem anar animant, va augmentar la qualitat. Fins que llavors, es va anar ja a la impremta dels franciscans de Petra. Tot això, ho costejàvem amb les quotes dels socis.

Amb quines dificultats vos trobareu?

No record cap dificultat molt significativa. M'imagín que l'edat que teníem, la il·lusió que posàvem i els canvis polítics que es produïen eren més significatius que les probables dificultats que hi devia haver, però entre les ganes i la joventut, ho superàvem satisfactòriament.

Quina era la resposta de la vila? Quin ressò tenia?

Crec recordar que va tenir un ressò prou important, especialment els articles que suposaven certa polèmica amb l'opinió oficial de les forces vives: Ajuntament, església... que encara tenien un poder molt concret a la vida del poble. Així com alguns personatges especials que ens tractaven de catalanistes, separatistes, rojos, comunistes, etc.

Vull afegir que vaig donar tota la meva confiança a Maties Lladó, Joan Barceló i Maria Barceló, els qual eren els veritaders coordinadors i productors de la revista, ja que la Junta funcionava per seccions, i jo, particularment, dedicava més esforços a la dinamització del local a través de classes d'adults, xerrades i biblioteca i donar suport a la secció de teatre, entre d'altres.

JOAN BARCELÓ BAUÇÀ

President durant els
anys 1982-1992

Quan fóreu president de l'Agrupació, què va significar el Llum d'Oli?

L'eina o activitat més engrescadora. Volíem ser essencialment diferents amb esperit de modernitat i amb un trencament amb el passat que ens va donar molts problemes i a la llarga ho pagàrem. També hi vaig detectar els primers símptomes de cansament entre la gent que conformava els diversos equips de feina. L'objectiu de la revista sempre va ser de facilitar la informació de l'entitat per tal de treure'n més profit.

Teníeu ajudes econòmiques?

De les institucions públiques o de l'Ajuntament pràcticament cap. Per això, els ajuts puntuals privats o els anuncis publicitaris eren molt ben rebuts. Patírem un acaramullament de dificultats sobre dificultats i a més no hi sabérem posar l'adequada gestió per millorar el problema.

Amb quines dificultats vos trobareu?

Moltíssimes. Pràcticament ningú ens va ajudar. Això implicà canvis en el contingut i també en la periodicitat. A partir del número 12 volguérem convertir-lo en un periòdic de difusió de les novetats de Porreres amb caràcter mensual i no ho poguérem aguantar massa temps. Estàvem obligats a una absoluta manca de pretensions i a tirar endavant amb tota la modèstia del món.

Quina era la resposta de la vila?

Lamentablement ben escassa. Què es podia esperar d'un poble indiferent que no sentia ni pensava, i si pensava, pensava amb els peus, perquè no pensava més que en el futbol? La cultura només preocupa a un sector minoritari de la societat. La destrucció capritxosa dels nostres trets identitaris ha tengut múltiples modalitats i no és nova. A tot això, s'hi hauria d'afegir la notòria insuficiència de l'Administració pública per fer-hi front. Crec que la revista és el testimoni d'un panorama alarmant i del moviment dels ciutadans més conscienciats a prendre la iniciativa en la defensa de la nostra cultura, del medi ambient i de la llengua. A Porreres, fa més de dues dècades, l'Agrupació crec que demostrava sobradament el seu amor al país que ha estat a la llarga la base del seu indiscutible prestigi social.

Quin ressò tenia?

Variava de si publicàvem temes conflictius o no. El desinterès i la indiferència dels mateixos veïns ens arribava en forma de comentaris maliciosos. Molts pretenien que la revista estàs condemnada al fracàs com a empresa cultural. Les nostres opinions a vegades interferien en la vida rutinària, però el Llum d'Oli no es va rendir mai. Ens movia el sentiment local i la cultura. La força de la paraula més d'una vegada va trencar el desinterès del qual era pres el nostre poble. El progrés era al cap del camí, només calia iniciar la marxa i per a fer-ho no témer la reacció dels qui manaven.

ENHORABONA A LLUM D'OLI

Gabriel Mercè

President de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca

Llum d'Oli assoleix, amb aquest, els cent números. Traspasar una fita d'aquesta magnitud diu molt en favor del col·lectiu que fa possible comptar periòdicament amb aquesta revista de caire local, del seu compromís i del seu interès.

Una publicació local a la part forana de Mallorca és molt més que un mitjà de comunicació. És una eina bàsica per mantenir el poble unit, per donar a conèixer i anunciar les activitats que s'hi fan, per fer un seguiment de la vida política, social, cultural o esportiva del municipi. És també una plataforma que dona sortida a les inquietuds ideològiques de la gent que té interès en expressar-les, que crea estats d'opinió, que dona a

conèixer aspectes del poble abans desconeguts. És, en definitiva, riquesa cultural.

Sortosament molts pobles de Mallorca compten amb premsa local. En aquest moment, 45 publicacions agrupades dins l'Associació de Premsa Forana de Mallorca comparteixen multitud d'aspiracions i desigs amb Llum d'Oli. I saben elles, com ningú altre, el que costa mantenir en vida una publicació d'aquestes característiques, modesta però amb un valor incomparable a cap altre mitjà.

Totes les publicacions associades unides tenim un potencial impressionant que cal aprofitar,

compartir i usar per poder créixer com a espai periodístic complementari i defensar els interessos comuns. És una passa que cal fer per consolidar les valuoses iniciatives locals i per aconseguir que tots els pobles de Mallorca arribin a tenir, algun dia, una publicació local.

L'exemple de Llum d'Oli, que continua amb fermesa la seva creuada a Porreres, encoratja la resta a continuar endavant. Des de Premsa Forana, els companys que valoram més el vostre esforç, us donam l'enhorabona i us animam a no defallir i a continuar fent periodisme local. Per molts d'anys!

FESTES PASSADES, COQUES MENJADES

